न शक्नुयाम चरितुं धर्म्मं पुत्र यथासुखं। रक्ष्यमाणा वयं तात राजभिर्धर्म्मदृष्टिभिः।
चरामो विपुलं धर्म्मं तेषां भागोऽस्ति धर्म्मतः। सर्व्वथा वर्त्तमानस्य राज्ञः क्षन्तव्यमेव हि। १०१५
परीक्षित्तु विशेषेण यथाऽस्य प्रपितामहः। रक्षत्यस्मांस्तथा राज्ञा रक्षितव्याः प्रजा विभो।
तेनेह क्षुधितेनाद्य श्रान्तेन च तपस्विना। अजानता कृतं मन्ये व्रतमेतदिदं मम।
अराजके जनपदे दोषा जायन्ति वै सदा। उद्धृत्तं सततं लोकं राजा दण्डेन शास्ति वै।
दण्डात्प्रति भयं भूयः शान्तिरुत्पद्यते तदा। नोद्विग्नश्चरते धर्म्मं नोद्विग्नश्चरते क्रियां।
राज्ञा प्रतिष्ठितो धर्म्मो धर्म्मात्स्वर्गः प्रतिष्ठितः। राज्ञो यज्ञक्रियाः सर्व्वा यज्ञाद्देवाः प्रतिष्ठिताः। १०२०
देवादृष्टिः प्रवर्त्तेत वृष्टेरोषधयः स्मृताः। ओषधिभ्यो मनुष्याणां धारयेत्सततं हितं।
मनुष्याणाञ्च यो धाता राजा राज्यकरः पुनः। दशश्रोत्रियसमो राजा इत्येवं मनुरब्रवीत्।
तेनेह क्षुधितेनाद्य श्रान्तेन च तपस्विना। अजानता कृतं मन्ये व्रतमेतदिदं मम।
कस्मादिदं त्वया वाक्यात्सहसा दुष्कृतं कृतं। नह्यर्हति नृपः शापमस्मत्तः पुत्र सर्व्वथा।
इत्यादिपर्व्वण्यास्तीके एकचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४१ ॥

॥ शृङ्ग्युवाच॥ यद्येतत्साहसं तात यदि वा दुष्कृतं कृतं। प्रियं वाप्यप्रियं वा ते वागुक्ता न मृषा भवेत्। १०२५
नैवान्यथेदं भविता पितरेष ब्रवीमि ते। नाहं मृषा ब्रवीम्येव स्वैरेष्वपि कुतः शपन्।
॥ शमीकउवाच॥ जानाम्युग्रप्रभावं त्वां तात सत्यगिरं तथा। नानृतं चोक्तपूर्व्वं ते नैतन्मिथ्या भविष्यति।
पित्रा पुत्रो वयःस्थोऽपि सततं वाच्य एव तु। यथा स्याद्गुणसंयुक्तः प्राप्नुयाच्च महद्यशः।
किं पुनर्व्वाल एव त्वं तपसा भावितः सदा। वर्द्धते च प्रभवतां कोपोऽतीव महात्मनां।
सोऽहं पश्यामि वक्तव्यं त्वयि धर्म्मभृतां वर। पुत्रत्वं बालताञ्चैव तवावेक्ष्य च साहसं। १०३०
स त्वं शमपरो भूत्वा वन्यमाहारमाचरन्। चर क्रोधमिमं हत्वा नैवं धर्म्मं प्रहास्यसि।
क्रोधोहि धर्म्मं हरति यतीनां दुःखसञ्चितं। ततो धर्म्मविहीनानां गतिरिष्टा न विद्यते।
शम एव यतीनां हि क्षमिणां सिद्धिकारकः। क्षमावतामयं लोकः परश्चैव क्षमावतां।
तस्माच्चरेथाः सततं क्षमाशीलो जितेन्द्रियः। क्षमया प्राप्स्यसे लोकान्ब्रह्मणः समनन्तरान्।
मया तु शममास्थाय यत्कृत्यं कर्त्तुमद्य वै। तत्करिष्याम्यहं तात प्रेषयिष्ये नृपाय वै। १०३५
मम पुत्रेण शप्तोऽसि बालेनाकृतबुद्धिना। ममेमां धर्षणां त्वत्तः प्रेक्ष्य राजन्नमर्षिणा।
॥ सौतिरुवाच ॥ एवमादिश्य शिष्यं स प्रेषयामास सुव्रतः। परीक्षिते नृपतये दयापन्नो महातपाः।
संदिश्य कुशलप्रश्नं कार्य्यवृत्तान्तमेव च। शिष्यं गौरमुखं नाम शीलवन्तं समाहितं।
सोऽभिगम्य ततः शीघ्रं नरेन्द्रं कुरुवर्द्धनं। विवेश भवनं राज्ञः पूर्व्वं द्वाःस्थैर्निवेदितः।
पूजितस्तु नरेन्द्रेण द्विजो गौरमुखस्तदा। आचख्यौ च परिश्रान्तो राज्ञः सर्व्वमशेषतः। १०४०
शमीकवचनं घोरं यथोक्तं मन्त्रिसन्निधौ॥ गौरमुखउवाच॥ शमीको नाम राजेन्द्र विषये वर्त्तते तव।
ऋषिः परमधर्म्मात्मा दान्तः शान्तो महातपाः। तस्य त्वया नरव्याघ्र सर्प्पः प्राणैर्वियोजितः।